

<p style="text-align: center;">GENOM</p> <p style="text-align: center;">LABORATORIUM Genetyczne Pracownia Biologii Molekularnej NZOZ Genom</p> <p style="text-align: center;">41-711 Ruda Śląska, ul. Główna 11, tel.: 784 338 650 e-mail: labor@genom.pl</p>	<p style="text-align: center;">Standardowa Instrukcja Działania SOP nr:001 2017</p>
<p style="text-align: center;">Tytuł:</p> <p style="text-align: center;">Pobranie, transport i przechowywanie materiału do badań molekularnych (krew obwodowa)</p>	<p>Wydanie nr: 1</p> <p>Obowiązuje od dnia: 1.01.2019</p> <p>Ilość stron: 2</p> <p>Ilość załączników:</p> <p>stopień poufności:</p>
strona 1 z 2	

Materiałem biologicznym wykorzystywanym w laboratorium genetycznym jest krew obwodowa pobrana na EDTA, pod warunkiem, że w ciągu co najmniej czterech miesięcy poprzedzających badanie, pacjentowi nie była przetaczana inna krew.

Nie jest konieczne wcześniejsze przygotowanie pacjenta do pobrania krwi.

1. Pobranie materiału do badań molekularnych – krew obwodowa (do ekstrakcji DNA)

Krew obwodową do badań z wykorzystaniem DNA należy pobrać w ilości 3 - 5 ml stosując system zamknięty jednorazowego użytku, zawierający 10% wersenian sodowy (EDTA) jako substancję przeciwzkrzepową. Probówkę z krwią należy dokładnie wymieszać przez kilkukrotne odwracanie do góry dnem, aby nie powstał skrzep, a następnie umieścić w pudełku ochronnym oznakowanym „materiał zakaźny”, gwarantującym utrzymanie temperatury wewnętrznej 2-8°C i bezzwłocznie przekazać do laboratorium.

Osoba pobierająca materiał do badań genetycznych zobowiązana jest do:

- dokonania jednoznacznej identyfikacji i weryfikacji tożsamości pacjenta, od którego pobrany zostanie materiał biologiczny
- stosowania jednorazowych rękawiczek i ich wymiany przed każdym pobraniem materiału
- zapewnienia sterylnych warunków podczas pobierania materiału w celu uniknięcia kontaminacji - zanieczyszczenia próbki pacjenta materiałem genetycznym obcego pochodzenia
- czytelnego oznakowania pojemników z pobranym materiałem imieniem i nazwiskiem osoby kierowanej na badanie, datą urodzenia lub numerem PESEL albo numerem identyfikacyjnym pacjenta, nazwą jednostki kierującej oraz datą pobrania a następnie sprawdzenia zgodności danych umieszczonych na probówkach z danymi na zleceniu badania molekularnego
- potwierdzenia podpisem na zleceniu badania laboratoryjnego skierowanego do Laboratorium Genetycznego NZOZ Genom faktu pobrania materiału biologicznego do genetycznego badania laboratoryjnego w sposób zgodny z wymaganiami - podanie daty i godziny pobrania próbki

Po zakończeniu pobrania materiału ze użytym sprzętem i materiałami medycznymi należy postępować zgodnie z instrukcją „Postępowanie z odpadami medycznymi”.

Pobrany materiał należy zabezpieczyć i dostarczyć do laboratorium zgodnie z wytycznymi zawartymi w punkcie 2.

2. Transport materiału do badań molekularnych – krew obwodowa (do ekstrakcji DNA)

- Materiał do badań molekularnych powinien być dostarczany do laboratorium przez osoby do tego uprawnione.
- Osoba transportująca materiał do badań molekularnych powinna zostać poinformowana o możliwości zakażenia w przypadku uszkodzenia przesyłki.
- Materiał do badań molekularnych powinien być transportowany tak, aby podczas transportu nie zmieniły się jego właściwości – w przypadku temperatury transportu powyżej 25°C należy stosować wkłady chłodzące. Uwaga: nie wolno zamrażać i rozmrażać materiału.
- W przypadku, kiedy próbki są zamrażane – powinny one być transportowane w warunkach zapewniających utrzymanie temperatury -20°C.
- Czas transportu krwi nie powinien być dłuższy niż 24h.
- W przypadku uszkodzenia podczas transportu opakowania zewnętrznego i wydostania się materiału zakaźnego, należy go zabezpieczyć w celu zminimalizowania jego kontaktu z osobami trzecimi, w tym z osobą transportującą, a także poinformować laboratorium o możliwym wymieszaniu się próbek. Ponadto w przypadku, gdy istnieje jakakolwiek obawa, iż osoba transportująca miała kontakt z materiałem zakaźnym, powinna jak najszybciej skontaktować się z lekarzem.
- Pobrany materiał należy dostarczyć do laboratorium w następujących godzinach: od poniedziałku do czwartku – od 8.00-18.00, w piątek – od 8.00-12.00.

3. Przechowywanie materiału do badań molekularnych – krew obwodowa (do ekstrakcji DNA)

W przypadku, jeśli nie przewiduje się natychmiastowego przesłania próbki krwi do laboratorium, należy ją przechowywać w lodówce w temp. 2-8°C przez okres do 48h lub w zamrażarce w temp. -20°C przez okres nie dłuższy niż 6 tygodni (unikając rozmrażania i ponownego zamrażania próbki). Do przechowywania krwi w takich warunkach stosuje się probówki z tworzywa sztucznych.

W Laboratorium Genetycznym próbki krwi wykorzystane do ekstrakcji DNA są bankowane i przechowywane w temp. -20°C przez okres do 6 miesięcy.

Autor: Monika Paul-Samojedny	Funkcja: kierownik zarządzający laboratorium	Data i podpis
Sprawdził: Barbara Remiszewska	Funkcja: Diagnosta laboratoryjny	Data i podpis
Do użytku zatwierdził: Mariola Szottysik-Szot	Funkcja: kierownik laboratorium	Data i podpis